

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 838/2010

ze dne 23. září 2010

o stanovení pokynů týkajících se vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav a společného regulačního přístupu k poplatkům za přenos

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003⁽¹⁾, a zejména na čl. 18 odst. 5 první větu uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Komise (EU) č. 774/2010 ze dne 2. září 2010 o stanovení pokynů týkajících se vyrovnávacích plateb mezi provozovateli přenosových soustav a společného regulačního přístupu k poplatkům za přenos⁽²⁾ vytváří mechanismus vyrovnávacích plateb za náklady provozovatelů přenosových soustav na přenos přeshraničních toků elektřiny a stanoví společný regulační přístup k poplatkům za přenos. Platnost uvedeného nařízení však skončí dnem 2. března 2011.
- (2) Aby byla zajištěna plynulost provádění vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav, měly by být přijaty nové pokyny uvedené v čl. 18 odst. 1 a 2 nařízení (ES) č. 714/2009, které odrážejí institucionální rámec, jež uvedené nařízení stanoví. Konkrétně by za sledování toho, jak je vyrovnávací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav prováděn, měla odpovídat Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“), zřízená nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009⁽³⁾.
- (3) Závazné pokyny, kterými se stanoví vyrovnávací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav, by měly vytvořit pevnou základnu pro fungování vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav a pro spravedlivé vyrovnání nákladů provozovatelů přenosových soustav na přenos přeshraničních toků elektřiny.
- (4) Provozovatelé přenosových soustav ze třetích zemí nebo území, kteří uzavřeli dohody s Uníí, na jejichž základě

přijali a uplatňují právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, by měli mít právo účastnit se vyrovnávacího mechanismu mezi přenosovými soustavami za stejných podmínek jako provozovatelé přenosových soustav z členských států.

- (5) Je vhodné dovolit provozovatelům přenosových soustav ze třetích zemí, kteří neuzavřeli dohody s Uníí, na jejichž základě by přijali a uplatňovali právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, uzavřít mnohostranné dohody s provozovateli přenosových soustav v členských státech, které umožní, aby všechny strany dostaly vyrovnání za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny za spravedlivých a stejných podmínek.
- (6) Provozovatelé přenosových soustav by měli dostat vyrovnání za energetické ztráty vyplývající z přenosu přeshraničních toků elektřiny. Toto vyrovnání by mělo vycházet z odhadu, jaké ztráty by jim vznikly, kdyby k přenosům elektřiny nedošlo.
- (7) Měl by být vytvořen fond pro vyrovnávací platby za náklady provozovatelů přenosových soustav, kteří zpřístupňují infrastrukturu pro přenos přeshraničních toků elektřiny. Výše tohoto fondu by měla vycházet z posouzení dlouhodobých průměrných přírůstkových nákladů na zpřístupnění infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny za celou Unii.
- (8) Posouzení infrastruktury pro přenos elektřiny za celou Unii související s usnadněním přeshraničních toků elektřiny by měla provést agentura jako subjekt odpovědný za koordinaci činnosti regulačních orgánů, které musí zastávat obdobnou funkci na vnitrostátní úrovni.
- (9) Provozovatelé přenosových soustav ve třetích zemích by měli hradit stejné náklady za používání přenosové soustavy Unie jako provozovatelé přenosových soustav v členských státech.
- (10) Změny v poplatcích účtovaných výrobcům elektřiny za přístup k přenosové soustavě by neměly oslabit vnitřní trh. Z tohoto důvodu by se průměrné poplatky za přístup k síti v členských státech měly udržovat v rozmezí, které pomůže zajistit, že budou využity výhody harmonizace.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 233, 3.9.2010, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 1.

- (11) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného článkem 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ⁽¹⁾,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Provozovatelé přenosových soustav obdrží vyrovnávací platby za náklady vzniklé přenosem přeshraničních toků elektřiny po jejich sítích na základě pokynů stanovených v části A přílohy.

Článek 2

Poplatky účtované provozovateli sítí za přístup k přenosové soustavě jsou v souladu s pokyny stanovenými v části B přílohy.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 3. března 2011.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 23. září 2010.

Za Komisi
José Manuel BARROSO
předseda

⁽¹⁾ Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 55.

PŘÍLOHA

ČÁST A

Pokyny pro vyrovnávací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav

1. Všeobecná ustanovení
  - 1.1 Vyrovnávací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav („Inter-Transmission System Operator Compensation“, ITC) umožní provádění vyrovnávacích plateb za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny, včetně zajištění přeshraničního přístupu k propojené soustavě.
  - 1.2 Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (dále jen „síť ENTSO pro elektřinu“), zřízená v souladu s článkem 5 nařízení (ES) č. 714/2009, vytvoří fond ITC za účelem provádění vyrovnávacích plateb za náklady provozovatelů přenosových soustav na přenos přeshraničních toků elektřiny.

Fond ITC poskytne vyrovnání za:

- 1) náklady na ztráty vzniklé na vnitrostátních přenosových soustavách přenosem přeshraničních toků elektřiny

a

- 2) náklady na zpřístupnění infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny.

- 1.3 Příspěvky do fondu ITC se vypočítají v souladu s body 6 a 7.

Platby z fondu ITC se vypočítají v souladu s body 4 a 5.

Síť ENTSO pro elektřinu odpovídá za stanovení opatření pro vybírání a úhradu všech plateb týkajících se fondu ITC a také za určení termínů plateb. Veškeré příspěvky a platby se provádějí co nejdříve, nejpozději však do šesti měsíců od konce období, na které se vztahují.

- 1.4 Agentura dohlíží na provádění mechanismu ITC a o provádění mechanismu ITC a správě fondu ITC podává každoročně zprávu Komisi.

Síť ENTSO pro elektřinu na tomto úkolu spolupracuje s Komisí a s agenturou a poskytuje agentuře veškeré informace, jež jsou za tímto účelem nezbytné.

Každý provozovatel přenosové soustavy poskytuje síti ENTSO pro elektřinu a agentuře veškeré informace nezbytné k provádění mechanismu ITC.

- 1.5 Do doby, než bude síť ENTSO pro elektřinu vytvořena, spolupracují na provádění úkolů svěřených síti ENTSO pro elektřinu v souvislosti s mechanismem ITC provozovatelé přenosových soustav.

- 1.6 Přenos elektřiny se vypočítá – obvykle na hodinovém základě – z nižší absolutní hodnoty dovozů elektřiny a absolutní hodnoty vývozu elektřiny na propojeních mezi vnitrostátními přenosovými soustavami.

Za účelem výpočtu přenosů elektřiny se hodnota dovozů a hodnota vývozu na každém propojení mezi vnitrostátními přenosovými soustavami sníží úměrně k podílu kapacity přidělené způsobem, který není slučitelný s bodem 2 pokynů pro řízení přetížení stanovených v příloze I nařízení (ES) č. 714/2009.

Aniž jsou dotčena ustanovení druhého pododstavce tohoto bodu, zahrnou se do výpočtu přenosu elektřiny vývozy a dovozy elektřiny na propojeních s třetími zeměmi, na které se vztahují ustanovení bodu 7.1.

- 1.7 Pro účely této přílohy se čistým tokem elektřiny rozumí absolutní hodnota rozdílu mezi celkovými vývozy elektřiny z dané vnitrostátní přenosové soustavy do zemí, ve kterých se provozovatelé přenosových soustav účastní mechanismu ITC, a celkovými dovozy elektřiny ze zemí, ve kterých se provozovatelé přenosových soustav účastní mechanismu ITC, do stejné přenosové soustavy.

V případě stran mechanismu ITC se společnou hranicí s alespoň jednou třetí zemí, na kterou se vztahují ustanovení bodu 7.1, se provedou tyto úpravy výpočtu čistého toku:

- 1) jsou-li celkové vývozy elektřiny do zemí, ve kterých se provozovatelé přenosových soustav účastní mechanismu ITC, vyšší než celkové dovozy elektřiny ze zemí, ve kterých se provozovatelé přenosových soustav účastní mechanismu ITC, čisté toky se sníží o nižší z těchto hodnot:

a) čisté dovozní toky z těchto třetích zemí nebo

b) čisté vývozní toky do zemí, ve kterých se provozovatel přenosové soustavy účastní mechanismu ITC;

- 2) jsou-li celkové dovozy elektřiny ze zemí, ve kterých se provozovatelé přenosových soustav účastní mechanismu ITC, vyšší než celkové vývozy elektřiny do zemí, ve kterých se provozovatelé přenosových soustav účastní mechanismu ITC, čisté toky se sníží o nižší z těchto hodnot:

a) čisté vývozní toky do těchto třetích zemí nebo

b) čisté dovozní toky ze zemí, ve kterých se provozovatel přenosové soustavy účastní mechanismu ITC.

- 1.8 Pro účely této přílohy se zatížením rozumí celkové množství elektřiny, které je přenášeno z vnitrostátní přenosové soustavy do napojených distribučních soustav, ke konečným uživatelům napojeným na přenosovou soustavu a k výrobcům elektřiny za účelem spotřeby při výrobě elektřiny.

2. Účast v mechanismu ITC

- 2.1 Každý regulační orgán zajistí, aby se provozovatelé přenosových soustav ve své oblasti působnosti účastnili mechanismu ITC a aby do poplatků účtovaných provozovateli přenosových soustav za přístup k sítím nebyly zahrnuty žádné dodatečné poplatky za přenos přeshraničních toků elektřiny.

- 2.2 Provozovatelé přenosových soustav ze třetích zemí, kteří uzavřeli s Uní dohody, na jejichž základě přijali a používají právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, mají právo účastnit se mechanismu ITC.

Právo účastnit se mechanismu ITC mají zejména provozovatelé přenosových soustav, kteří působí na územích uvedených v článku 9 Smlouvy o Energetickém společenství⁽¹⁾.

S každým provozovatelem přenosové soustavy ze třetí země účastnícím se mechanismu ITC bude zacházeno stejně jako s provozovatelem přenosové soustavy z členského státu.

3. Mnohostranné dohody

- 3.1 Síť ENTSO pro elektřinu umožní uzavření mnohostranných dohod týkajících se vyrovnávacích plateb za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny mezi provozovateli přenosových soustav účastnícími se mechanismu ITC a provozovateli přenosových soustav ze třetích zemí, kteří neuzavřeli dohody s Uní, na jejichž základě by přijali a uplatňovali právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, a kteří dne 16. prosince 2009 podepsali dobrovolnou dohodu mezi provozovateli přenosových soustav o vyrovnávacích platbách mezi provozovateli přenosových soustav.

- 3.2 Tyto mnohostranné dohody se zaměří na zajištění toho, aby se s každým provozovatelem přenosové soustavy ze třetí země zacházelo stejně jako s provozovatelem přenosové soustavy v zemi účastnící se mechanismu ITC.

(1) Úř. věst. L 198, 20.7.2006, s. 18.

- 3.3 V těchto mnohostranných dohodách se v případě potřeby může doporučit, aby vyrovnávací platby za zpřístupnění infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny stanovené podle bodu 5 byly příslušným způsobem upraveny podle celkových vyrovnávacích plateb. Každá taková úprava podléhá schválení Komise, která přihlédne ke stanovisku agentury.
- 3.4 Zacházení s provozovatelem přenosové soustavy ze třetí země nesmí být ve srovnání se zacházením uplatňovaným vůči provozovateli přenosové soustavy účastnícímu se mechanismu ITC zvýhodněné.
- 3.5 Síť ENTSO pro elektřinu předloží všechny tyto mnohostranné dohody Komisi k vyjádření stanoviska v tom smyslu, zda trvání mnohostranných dohod podporuje dotvoření a fungování vnitřního trhu s elektřinou a přeshraniční obchod. Stanovisko Komise se týká zejména:
- 1) toho, zda se dohoda týká pouze vyrovnávacích plateb mezi provozovateli přenosových soustav za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny;
  - 2) toho, zda jsou splněny požadavky bodů 3.2 a 3.4.
- 3.6 Při přípravě stanoviska uvedeného v bodě 3.5 Komise konzultuje všechny členské státy a přihlíží zejména ke stanoviskům těch členských států, které mají hranici s příslušnou třetí zemí.

Při přípravě svého stanoviska Komise může konzultovat agenturu.

4. Vyrovnávací platby za ztráty

- 4.1 Vyrovnávací platby za ztráty vzniklé na vnitrostátních přenosových soustavách přenosem přeshraničních toků elektřiny se vypočítají odděleně od vyrovnávacích plateb za náklady vzniklé v souvislosti se zpřístupněním infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny.
- 4.2 Výše ztrát vzniklých na vnitrostátní přenosové soustavě se stanoví výpočtem rozdílu mezi:
- 1) výší ztrát skutečně vzniklých na přenosové soustavě během příslušného období
- a
- 2) odhadovanou výší ztrát na přenosové soustavě, které by v soustavě vznikly během příslušného období, kdyby nedošlo k žádnému přenosu elektřiny.
- 4.3 Za provedení výpočtu uvedeného v bodě 4.2 odpovídá síť ENTSO pro elektřinu, která tento výpočet a jeho způsob zveřejní ve vhodném formátu. Výpočet lze odvodit z odhadů mnoha časových bodů během příslušného období.
- 4.4 Výše ztrát vzniklých na vnitrostátní přenosové soustavě přeshraničním tokem elektřiny se vypočte na stejném základě, jako je ten, který pro výpočet všech ztrát na vnitrostátních přenosových soustavách schválil regulační orgán. Agentura ověří kritéria oceňování ztrát na vnitrostátní úrovni, a zejména se zaměří na to, zda jsou ztráty oceňovány spravedlivým a nediskriminačním způsobem.

Pokud příslušný regulační orgán neschválí základ pro výpočet ztrát za období, na které se mechanismus ITC vztahuje, hodnotu ztrát pro účely mechanismu ITC odhadne síť ENTSO pro elektřinu.

5. Vyrovnávací platby za poskytování infrastruktury pro přeshraniční toky elektřiny

- 5.1 Na návrh agentury v souladu s bodem 5.3 Komise stanoví roční částku vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu, která se rozdělí mezi provozovatele přenosových soustav jako vyrovnávací platba za náklady vzniklé zpřístupněním infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny. Jestliže Komise s návrhem agentury nesouhlasí, požádá agenturu o druhé stanovisko.

5.2 Roční částka vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu se mezi provozovatele přenosových soustav odpovědné za vnitrostátní přenosové soustavy rozdělí úměrně k:

- 1) faktoru přenosu, tj. přenosům v dané vnitrostátní přenosové soustavě jako podílu celkových přenosů ve všech vnitrostátních přenosových soustavách;
- 2) faktoru zatížení, tj. přenosům elektřiny na druhou úměrně k zatížení plus přenosům v dané vnitrostátní přenosové soustavě ve vztahu k přenosům elektřiny na druhou úměrně k zatížení plus přenosu ve všech vnitrostátních přenosových soustavách.

Faktor přenosu má váhu 75 % a faktor zatížení má váhu 25 %.

5.3 Agentura navrhne roční částku vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu uvedenou v bodě 5.1 na základě posouzení infrastruktury pro přenos elektřiny za celou Unii související s usnadněním přeshraničních toků elektřiny. Agentura se v maximální míře vynasnaží, aby posouzení provedla do dvou let od data použití tohoto nařízení. Síť ENTSO pro elektřinu agentuře poskytne veškerou pomoc, jež bude k provedení tohoto posouzení nutná.

Toto posouzení spočívá v každoročním technickém a ekonomickém posouzení očekávaných dlouhodobých průměrných přírůstkových nákladů na zpřístupnění infrastruktury pro přenos elektřiny pro přeshraniční toky elektřiny za příslušné období a vychází z uznávaných standardních metodik pro výpočet nákladů.

Je-li infrastruktura financována z jiných zdrojů než z poplatků za přístup k sítím účtovaným v souladu s článkem 14 nařízení (ES) č. 714/2009, posouzení nákladů na zpřístupnění infrastruktury pro přeshraniční toky elektřiny se vhodným způsobem upraví, aby tato skutečnost byla zohledněna.

Posouzení infrastruktury pro přenos elektřiny za celou Unii zahrnuje infrastrukturu ve všech členských státech a ve třetích zemích účastnících se mechanismu ITC a v soustavách provozovaných provozovateli přenosových soustav, kteří uzavřeli mnohostranné dohody uvedené v bodě 3.

5.4 Do doby, než agentura provede posouzení uvedené v bodě 5.3 a než Komise určí roční částku vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu v souladu s bodem 5.1, se roční částka vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu stanoví ve výši 100 000 000 EUR.

5.5 S návrhem uvedeným v bodě 5.1 agentura zároveň poskytne Komisi stanovisko týkající se vhodnosti použití dlouhodobých průměrných přírůstkových nákladů k posouzení nákladů na zpřístupnění infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny.

6. Příspěvky do fondu ITC

6.1 Provozovatelé přenosových soustav přispívají do fondu ITC úměrně k absolutní hodnotě čistých toků do a z jejich vnitrostátní přenosové soustavy jako podílu celkové absolutní hodnoty čistých toků do a ze všech vnitrostátních přenosových soustav.

7. Poplatek za používání přenosové soustavy u dovozů a vývozů elektřiny z třetích zemí

7.1 U všech plánovaných dovozů a vývozů elektřiny ze všech třetích zemí se hradí poplatek za používání přenosové soustavy, pokud:

- 1) tato země neuzavřela dohodu s Uníí, na jejímž základě přijala a uplatňuje právní předpisy Unie v oblasti elektřiny,

nebo

- 2) provozovatel přenosové soustavy odpovědný za soustavu, ze které se elektřina dováží, nebo do které se elektřina vyváží, neuzavřel mnohostrannou dohodu uvedenou v bodě 3.

Tento poplatek je vyjádřen v eurech za megawatthodinu.

- 7.2 Každý účastník mechanismu ITC vybírá poplatek za používání přenosové soustavy u plánovaných dovozů a vývozu elektřiny mezi vnitrostátní přenosovou soustavou a přenosovou soustavou třetí země.
- 7.3 Poplatek za používání přenosové soustavy vypočítá na každý rok předem síť ENTSO pro elektřinu. Stanoví se ve výši odhadovaného příspěvku za megawatthodinu, který by provozovatelé přenosových soustav z účastníci se země odvedli do fondu ITC na základě plánovaných přeshraničních toků elektřiny za příslušný rok.

ČÁST B

Pokyny pro společný regulační přístup k poplatkům za přenos

1. Roční průměrné poplatky za přenos, které hradí výrobci v každém členském státě, se pohybují v rozmezích stanovených v bodě 3.
2. Roční průměrné poplatky za přenos, které hradí výrobci, jsou roční celkové tarifní poplatky za přenos, které hradí výrobci, vydělené celkovou měřenou energií, kterou výrobci ročně dodávají do přenosové soustavy členského státu.

U výpočtu stanoveného v bodě 3 poplatky za přenos nezahrnují:

- 1) poplatky, které výrobci hradí za hmotný majetek potřebný pro napojení na soustavu nebo pro modernizaci napojení;
  - 2) poplatky, které výrobci hradí za pomocné služby;
  - 3) specifické poplatky za ztráty v soustavě, které hradí výrobci.
3. Výše ročních průměrných poplatků za přenos, které hradí výrobci, se pohybuje v rozmezí od 0 do 0,5 EUR/MWh kromě těch, které se účtují v Dánsku, Švédsku, Finsku, Rumunsku, Irsku, ve Velké Británii a v Severním Irsku.

Výše ročních průměrných poplatků za přenos, které hradí výrobci v Dánsku, Švédsku a Finsku, se pohybuje v rozmezí od 0 do 1,2 EUR/MWh.

Roční průměrné poplatky za přenos, které hradí výrobci v Irsku, ve Velké Británii a v Severním Irsku, se pohybují v rozmezí od 0 do 2,5 EUR/MWh, a roční průměrné poplatky za přenos, které hradí výrobci v Rumunsku, se pohybují v rozmezí od 0 do 2,0 EUR/MWh.

4. Agentura sleduje vhodnost rozmezí přípustných poplatků za přenos, a zejména přihlíží k jejich dopadu na financování přenosové kapacity, kterou členské státy potřebují k dosažení svých cílů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES⁽¹⁾, a k jejich obecnému dopadu na uživatele soustavy.
5. Do 1. ledna 2014 agentura poskytne Komisi své stanovisko týkající se vhodného rozmezí nebo vhodných rozmezí poplatků na období po 1. lednu 2015.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16.